

Verslag gesprek visie sociaal domein II

In de gemeente Midden-Groningen denken we na over een echte verandering in het sociaal domein die gaat over hoe we minder vanuit een professioneel aanbod kunnen werken en meer samen met onze inwoners, minder over en meer met inwoners praten en beslissen.

Er zijn 2 directe aanleidingen voor deze vraag. De gemeente is sinds 2015 verantwoordelijk voor vrijwel alle hulp en ondersteuning aan inwoners in het sociaal domein. Voorbeelden zijn huishoudelijke hulp, psychosociale ondersteuning, armoedebestrijding, jeugdzorg en voorzieningen voor werk & inkomen. Wij geloven dat de huidige werkwijze beter kan ondanks dat we zien dat veel professionals heel hard hun best doen om de beste hulp voor onze inwoners te bieden. Daar komt bij dat Midden-Groningen, net als vrijwel alle andere gemeenten in Nederland, te maken heeft met grote financiële tekorten in het sociaal domein die een verandering noodzakelijk maken.

We hebben onze eerste ideeën over bovengenoemde verandering opgeschreven in een visie met de naam Sociale veerkracht in de praktijk. Hierin zijn 8 opgaven beschreven die bijdragen aan de gewenste verandering. We hebben vervolgens een aantal sleutelfiguren uit de samenleving uitgenodigd om reflectie te geven op onze ideeën. Dit heeft geleid tot 6 gesprekken. Dit verslag is een weergave van de opbrengsten van de gesprekken.

Aanwezig	Bert Kolk, voorzitter Humanitas (en andere organisaties) Hans Berens, voorzitter Vereniging Dorpsbelangen Westerbroek, voorheen journalist Marja ter Horst, bestuurslid, voorheen coördinator aanpak tegen mensenhandel, coach en stagebegeleider
Datum gesprek	9 januari 2019
Hoe kijk je tegen de visie aan?	Westerbroek: logisch om er deskundigen bij te halen. In de lokale gemeenschappen valt beperkt kennis te halen. Positieve insteek: kijk wat goed gaat en borduur daar op voort. Wees er vroeg bij, stuur vroeg bij, voor iets een groot probleem is geworden. Biedt perspectief voor mensen die vastlopen en de weg niet vinden in de bureaucratie. Zorg voor een maatje, regel een vast aanspreekpunt. De dorpsgemeenschap straalt positiviteit uit: warm bad, in plaats van altijd vechten. Geld is niet het belangrijkste, armoede moeten we niet stigmatiseren. Pak de kern van het probleem aan, de visie gaat veel over structuren en de organisatie van de hulpverlening. Concrete problemen van burgers aanpakken, dat moet centraal staan. Complimenten voor de wethouder en de voorgestelde aanpak, want er moet veel veranderen in het denken van ambtenaren en college. Dat doe je niet door conferenties, maar door in kleine groepen van elkaar te leren. Als ambtenaren (en zorgverleners) in houding en gedrag niet het vertrouwen kunnen winnen van inwoners, begin je niets. Gemeente moet meer

	<p>verantwoordelijkheid en vertrouwen geven aan bepaalde (risico)groepen. Daarvoor heb je de goede professionals nodig.</p> <p>Bert Kolk heeft vanuit Humanitas een uitgebreide reactie geschreven (bijgevoegd) Zijn ervaring met de werkgroep kinderen in achterstand (vanuit het Kompas) is niet positief, heeft niet tot concrete resultaten geleid en is gestrand. Humanitas mist de analyse, de gemeente wil te snel overgaan tot maatregelen. Dan wordt het schieten met hagel. De oorzaak van deze problemen ligt in de grond in de steeds sterkere segregatie in de samenleving. Steeds minder contact tussen kansrijken en kansarmen, waardoor mensen met problemen in hun omgeving (wijk of sociaal) geen mensen meer tegenkomen die hen een handje kunnen helpen. Het is een gemiste kans dat Humanitas (nog) niet betrokken is bij deze visie, terwijl ze veel kennis en ervaring hebben op dit gebied. Veel mensen lopen binnen bij Humanitas omdat het laagdrempelig en respectvol is. Ze vinden dat ze daar beter geholpen worden dan bij het sociaal team, dat bevoogdend is. Die bevoogding, je moeten verantwoorden, dat willen mensen niet. Tussen gemeente en Humanitas, maar ook tussen sociale teams en Humanitas is te weinig contact en uitwisseling.</p> <p>Westerbroek: het is een grote groep mensen die niet meer mee kan komen op eigen kracht. Door langzaam stappen te zetten en te werken aan (zelf)vertrouwen kun je mensen meer zelfstandig laten doen. Professionals die dat goed doen, werken niet van 9 tot 5 maar 24 uur. Ze moeten qua houding aansluiten, dezelfde taal spreken. Je hoeft niet altijd een professional met een diploma te zijn, maar je moet snappen hoe de problematiek in elkaar zit.</p>
<p>Hoe kijk je tegen de 8 opgaven aan?</p>	<p>Humanitas ziet op het gebied van armoede de afstand tussen gemeente en arme inwoners groter worden. Door een website, in plaats van persoonlijk contact, huisbezoek. Je bereikt mensen minder gemakkelijk, ze moeten meer zelf doen en de afstand tussen ambtenaren en de mensen waar ze het voor doen wordt alleen maar groter. Echt contact is nodig om het probleem te zien en op te lossen.</p> <p>Humanitas: Vraag is of de visie van Gert Schout klopt. Of je mensen zonder sociaal netwerk allemaal zelfredzaam kunt maken. Sociale contacten moeten dan van buiten komen om de segregatie te doorbreken. Er zijn genoeg mensen die zelf geen problemen hebben bereid om anderen te helpen (mensen die tijd hebben, behoefte</p>

	<p>hebben aan zingeving, iets voor anderen willen betekenen, contacten willen hebben/houden.</p> <p>Je moet plekken creëren waar mensen laagdrempelig bij elkaar kunnen komen. Wijkcentra en dorpshuizen zijn vaak te beperkt. Vrijwilligers, maatjes, professionals, samen een gemeenschap creëren waar mensen met problemen makkelijk binnenlopen en geholpen kunnen worden. Zoals de Vredeskerk had kunnen worden. Daarbij mag je van mensen met een uitkering ook inzet verwachten.</p> <p>Westerbroek is geen ideaal dorp, niet per se iedereen uit het isolement halen, maar wie er voor open staat wordt betrokken en hoort er bij. Deel het Westerbroekgevoel door je in te zetten, bij voorbeeld voor risicjongeren. Maak jongeren zelf verantwoordelijk voor wat ze willen, laat ze zelf een plan maken en uitvoeren.</p> <p>Humanitas: het lukt niet iedereen om brieven te schrijven die aankomen bij de doelgroep. Ambtenaren moeten dat leren, door contact met de doelgroep te hebben en geen afstand te creëren. Daarnaast moet je iets doen aan laaggeletterdheid, maar in bibliotheken gaat dat niet werken, daar bereik je deze doelgroep zeker niet.</p> <p>Humanitas vindt dat de sociale teams te weinig contact onderhouden met anderen, te veel op zich zelf werken. Oppassen dat ze niet te groot worden, zodat ze hun werk goed af kunnen stemmen. Kennis is bij de sociale teams vaak niet voldoende aanwezig (zeker niet als je integraal wil werken) maar dat beseffen ze zelf niet altijd. Zorg dat je genoeg investeert in kwaliteit, kennis en kunde van de sociale teams.</p> <p>Re-integratie op de arbeidsmarkt: ga uit van de kennis en kunde van de persoon zelf, zorg dat ze hun idee kunnen realiseren, weer een doel hebben om voor te gaan. Dan volgt het inkomen daarna vanzelf.</p>
--	--

Jan Jakob Boersma concludeert dat de visie op hoofdlijnen wordt gedeeld, met een aantal nuanceringen en dat we de aanpak nog verder uit moeten werken. Hij bedankt allen voor de waardevolle inbreng en het opbouwend-kritisch meedenken. We zullen deze partijen in het vervolg zeker uit blijven nodigen om mee te denken over en mee te werken aan het uitwerken van de visie en het realiseren van sociale veerkracht in de praktijk.